

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIVALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

Namangan muhandislik-qurilish
instituti rektori

M.T.O'xtaboyev – Sh.T.Ergashev

2024 yil «02.02.2024»

TIZIMLAR FANINING O'QUV DASTURI

Tavsiya etilgan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

- John Wang. Information Technologies, Methods, and Techniques of Supply Chain Management. USA, Montclair State University, 2012. - 449 pages.
- Aisier Perallos. Intelligent Transport Systems: Technologies and Applications. USA. John Wiley & Sons, 2015. - 368 pages.
- Жанкаинев С.В. Интеллектуальные транспортные системы. Учебное пособие. – Москва, МАДИ, 2016. – 122 стр
- Омонов Б.Ш. Intellektual transport tizimlari. O'quv quv qo'llamna. – Т.: TAYLOEI, 2020. – 106 bet.
- Изутъ Р.Б. Логистика. Учебное пособие. – Минск.: 2021. – 421 с.
- Бобоходаев Г.Н. Bojhona tashkilotlari iqtisodiy faoliyati. – Toshkent: TDU, 2005. – 295 b.
- O'zbekiston Respublikasining Tashqi iqtisodiy faoliyati to'g'risidagi qonuni. – Toshkent: Adolat, 1991. – 86 b.

Axborot manbalari

<http://www.dissertant.uz/>

<http://www.ziyonat.uz> – Ta'lim portali

<http://www.window.edu.ru> – Butun Rossiya ta'lim portali

Namangan muhandislik-qurilish instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan

Fan-modul uchun mas'ullar:

M.T.O'xtaboyev – NamMQI, "Transport logistikasi" kafedrasi dörsenti, texnika fanlari bo'yicha folsafa doktori

Z.Isoqova – NamMQI, "Transport logistikasi" kafedrasi dörsenti, texnika fanlari bo'yicha folsafa doktori

Taqrizchi(lar):

Nomirzaev A. – NamMQI, "Transport logistikasi" kafedrasi mudiri, t.f.n., dotsent
Boydedayev M. – NamMQI "YHX" kafedra dörsenti, PhD

Bilim sohasi:

1000 000 – Xizmatlar

Ta'lim sohasi:

1040 000 – Transport xizmatlari

Mutaxassisligi:

71040101 – Transport logistikasi (avtomobil transporti)

Fan/modul kodi LEBZITI 105	O'quv yili 2023-2024	Semestr 2,3	ECTS-Kreditlar 10	Raqamli platforma texnologiyalari tasnifi. Katta ma'lumotlar tasnifi. Sun'iy intellekt.
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek	Hafadagi dars soatlari 6,4		Transport sohasidagi Al 8-mavzu. Yetkazib berishlar zanjirlarini boshqarish uchun mo'ljalangan axborot texnologiyalarini rivojanish tarixi. MRP-II/G'ERP-trizimlar. MES-trizimlar (Manufacturing Execution Systems). CRM-trizimlar (Customer Relationship Management). APS-trizimlar. SCEM trizimlar.
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat) Jami yuklama (soat)	Jami: 150 (74 m / 76 a) 2-sem.: 44 m / 46 a 3-sem.: 30 m / 30 a	berishlar zanjirlarini boshqarish uchun mo'ljalangan axborot texnologiyalarining roli va turlari. Yetkazib berishlar zanjirlarini boshqarish uchun mo'ljalangan axborot texnologiyalarining rivojanish tarixi. MRP-II/G'ERP-trizimlar. MES-trizimlar (Manufacturing Execution Systems). CRM-trizimlar (Customer Relationship Management). APS-trizimlar. SCEM trizimlar.
I. Fanning mazmuni	Fanni o'qitishidan maqsad – tayyorlanayotgan keng qamrovli mutaxassisiga tashishlarni tashkil etish va logistikta sohasida turli xil transportlar xizmatidan foydalanishda axborot, aloqa vositalarining o'mi haqidagi nizariy va amaliy bilimlar berish, unda fanga, o'z kasbiiga qiziqishini ortitish kabi sifatlarini shakllantirishdan iborat.	Fanning vazifasi – talabaharga transportni boshqarish qonunlarini, yuk va yo'lovchilarni tashish jarayonlarida avtomatik boshqaruv tizimlarini tadbiq etish yo'llarini, ularning faoliyatiga ta'sir qiluvchi omillarni, intellektual tizimlardan foydalanishni, transport sohasini davlat tomonidan tariba solish kabi masalalarini, transport jarayonlarni tashkil etish va samarali boshqarish to'g'risidagi statistik ma'lumotlar asosida tahlil qilish va xulosalar chiqarishini, transport sohasini iqtisodiyotga ta'siri to'g'risida xulosalar chiqarishini o'rnatishdan iborat.	9-mavzu Fanlararo modellashirish uslubiyati (decentralized integrated modeling approach) asosida yetkazib berishlar zanjirlarini boshqarish masalalarini hal qilish. Yetkazib berishlar zanjirlarini fanlararo majmuaviy modellasshirish uslubiyatining zaurligi. Yetkazib berishlar zanjirlarini fanlararo majmuaviy modellasshirish uslubiyatining asosiy qoidalarini ishlab chiqish. Asosiy natijalar 10-mavzu. Yetkazib berishlar zanjirlarini integrallashgan holda boshqarish va muvoqilaqlashtirish tizimini qurish	Raqamli platforma texnologiyalari tasnifi. Katta ma'lumotlar tasnifi. Sun'iy intellekt.
II. Asosiy nazarriy qism (ma'ruba mashg'ulotlari)	Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:	1-mavzu. ITT tuzilmasi, ta'rif, terminalari	12-mavzu. Shahar va mintaqalar ITT zamonaivy rivojanish darajasi	Yetkazib berishlar zanjirlarini integrallashgan boshqarish va muvoqilaqlashtirish strategiyasi. Ishlab chiqarishga qaratilgan strategiyalar.
III. Intellektual transport tizimlari (ITT) fanni o'qitishning asosiy maqsad va vazifalari.	Intellektual transport tizimlari (ITT) fanni o'qitishning asosiy maqsad va vazifalari. ITTlarini loyihihalashirish, ko'nish va kengroq joriy etishning ilmiy tamoyillari. ITTlarini ko'rishdagi asosiy komplekslar: yo'l-transport, transport-texnologik, transport-servis va axborot komplekslari.	4-mavzu. Transport ozimlarini intensivligini o'chash	13-mavzu. Yo'llarda harakatlanishni tashkil etish va xavfsizlikni ta'minlashda ITTlar ni tizimoti bo'linmalarini tashkil topishi va rivojanishda jahon tajribasi	Savdoqa qaratilgan strategiyalar. Integrallashgan boshqarish va muvoqilaqlashtirish strategiyasini tanlash bo'yicha amaliy taysiyalar.
IV. Tizimlarning operativ vazifalari va tadbiq etish mehnanzimlari	ITT tuzilmasi asosiy terminali tavsifi. ITT premet sohasi. ITT ni loyihalash jarayoni. ITT texnik elementlari kompleksi.	5-mavzu. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	14-mavzu. ITTlarini tadbiq etishda jahon tajribasi	12-mavzu. Shahar va mintaqalar daражасида интеллектуал транспорт тизимларининг асосий vazifalari.
V. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari. Transport ozimlarining xususiyatlarini o'chashning texnik vazifalari. Transport ozimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	6-mavzu. Transport ozimi ma'lumotlarni tahlil qilish	15-mavzu. Yo'l-transport hodisalarini tezkor qayd etish vazifalari	Shahar va mintaqalar daражасида интеллектуал транспорт тизимларининг асосий vazifalari.
VI. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari. Transport ozimlarining xususiyatlarini o'chashning texnik vazifalari. Transport ozimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	7-mavzu. Shahar transport ozimlari harakatini boshqarish tizimining ierarxik tuzilmasi	16-mavzu. Transport ozimlarini boshqarish zamonaivy tizimlarining arzalliklari	11-mavzu. Yekazib berishlar zanjirlarini qo'shishdan iborat.
VII. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari. Transport ozimlarining xususiyatlarini o'chashning texnik vazifalari. Transport ozimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	8-mavzu. Transport ozimlari tizimida qo'llanadigan asosiy rivojanayotgan texnologiyalarining kuchayishi. ARKEN quyidagi transport ozimi ma'lumotlari. Har xil rivojanayotgan texnologiyalarining kuchayishi. ARKEN quyidagi transport ozimi ma'lumotlari. Har xil rivojanayotgan texnologiyalarining kuchayishi. Smart Mobility dagi yangiliklari.	17-mavzu. Shahar transport ozimlari harakatini boshqarish tizimining ierarxik tuzilmasi	10-mavzu. Yekazib berishlar zanjirlarini qo'shishdan iborat.
VIII. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari. Transport ozimlarining xususiyatlarini o'chashning texnik vazifalari. Transport ozimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	9-mavzu. Europa Ittifoqining yo'l harakati xavfsizligi siyosati 2021-2030 (EC, ECyaqidagi Evropaning Yashil bitimi (EC, 2019c)	18-mavzu. Yo'l harakati xavfsizligini oshirishda zamonaivy intellektual tizimlar	19-mavzu. Yo'l harakati xavfsizlikni bosqichlari.
X. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari. Transport ozimlarining xususiyatlarini o'chashning texnik vazifalari. Transport ozimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	10-mavzu. Ulanish bilan bog'liq muammolar	Intellektual avtomagistral, haydovchilarning xavfsizligini ta'minlovchi tizimlar va loyihalar. Tashish jarayonlarining samaradorligini oshirish. Simsiz va LAN va WAN tarmoqlari avtomagisgrallar telekommunikatsion muniti	20-mavzu. Tashish jarayonlarini tashkil etish
XI. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari. Transport ozimlarining xususiyatlarini o'chashning texnik vazifalari. Transport ozimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	11-mavzu. Keyingi o'n yillikning asosiy rivojanayotgan texnologiyalari. Uzoq masofali aloqa.		
XII. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari. Transport ozimlarining xususiyatlarini o'chashning texnik vazifalari. Transport ozimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	12-mavzu. Ulanish bilan bog'liq muammolar		
XIII. Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari.	Transport ozimlarining intensivligini o'chash xususiyatlari. Transport ozimlarining xususiyatlarini o'chashning texnik vazifalari. Transport ozimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	13-mavzu. 7-mavzu. Raqamli platforma texnologiyalari		

<p>Belgilangan harakat tezligi oshirilganda ogohlantiruchi qurilmalar. Boshqariladigan o'r'beligilar. Yoritichli belgilar tamoyili. Yoritish tizimi. Yoritish tizimi. Ventilyatsiya tizimi. Texnika xavfsizligi qurilmalar. Aloqa vositalari. Boshqarish svediodillar. Segment displaylari.</p>	<p>21-mavzu. Ogohlantiruvchi qurilmalar</p> <p>Ob-havo sharoiti. Yomon ob-havo sharoitlarda harakatga xalaqit beruvchi to'siqlardan qog' qiluvchi detektorlar. Turbandliklarni o'z vaqtida aniqlash.</p>	<p>22-mavzu. Aholi punktlari va avtomagistrallarda yo'l harakatini tashkil etish intellektual tizimlari</p> <p>Aholi punktlari va avtomagistrallarda yo'l harakatini tashkil etish intellektual tizimlari. RLTC - transport harakatini boshqarish tizimi. RLTC tiziminining asosiy maqsadi. RLTC tizimining asosiy konfigurasiysi.</p>	<p>23-mavzu. Yo'lning qatnov qismi ustida belgilarning joylashuvini</p> <p>Boshqarish tizimi. Avtomagistralda harakathanishni boshqarish. «Ramp Metering» (RM) tizimi ish tamoyilli.</p>	<p>24-mavzu. Transport oqimlarini boshqarishning intellektual tizimlari</p> <p>Transport oqimlarini boshqarishning intellektual tizimlari. Intellektual avtomagistrallar. Axborot olish. ITTlarda axborot oqimi.</p>	<p>25-mavzu. Transport axborotlarni uzatish</p> <p>RDS-TMC tizimi, DAB rakamli radioizatsiyash tizimi, WAP uyali aloqa tizimi, DSRC qisqa masofa uchun aloqa tizimi hamda Internet tarmog'i orqali olinadigan transport tizimi.</p>	<p>26-mavzu. Transport vositalari turargohlarini tashkil etishda ITT bo'llinmalari</p> <p>Transport vositalari turargohlarini tashkil etishda ITT bo'llinmalari. Transport vositalari turargohlarini tashkil etish tiziminining turli sektorlarda telematik xizmatlarni qo'llash. EFC (Electronic Fee Collection) - elektron to'lov tizimi.</p>	<p>27-mavzu. Avtotorgohlardan foydalananha to'lovlarni amalga oshirish tizimi</p> <p>Naqd pul to'lovlar tizimi. Elektron to'lov tizimi. PQR (Park and Ride) - turargohlar tizimi. Avtomobilimlar turargohlarga yo'naltiruvchi statistik va dinamik tizimlari.</p>	<p>28-mavzu. Yo'l holati nazoratini ta'minlashda ITT bo'llinmalari</p> <p>Yo'l holati nazoratini ta'minlashda ITT bo'llinmalari. Yo'l sharoitlari. Avtomobil transporta ishining samaradorligini oshirishidagi muhim yo'nalishlari. ITT yo'l holati nazoratini mustaqil o'zlashtiriladigan mavzudalar bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tuyaylash va uni tadqim qilish lavsiya etiladi.</p>
<p>29-mavzu. ITT doirasida axborot tizimlari integratsiyasi</p> <p>Shaharlarda va avtomagistrallarda axborot tizimlaridan foydalanish va ularning turbandliklarning kamayishiga ta'siri. Shaharlarda transportlarni boshqarish tizimi.</p>	<p>30-mavzu. Svetoforlarni boshqarishning integrallashgan tizimi</p> <p>TFIS (Traffic Flow Information System) tizimi. Transport oqimlarini tasniflovchi ko'rsatkichlar. Intensivlik, tezlik va detektorlarning bandlik darajasi.</p>	<p>31-mavzu. Haydovchilarni axborot bilan ta'minlash</p> <p>Internet tarmogidan foydalanan aboliga marshrutlar haqida ma'lumotlarni o'z vaqtidá tasqim etish. Axborot kiosklari. Transportda elektron to'lov tizimi. EFC (Electronic Fee Collection) - integralashgan elektron to'lov tizimi. Nazorat tizimlarining asosiy mobil va statisionar sinflari. Transport vositalarini harakat vaqida vaznni nazorat qilish texnologiyasi.</p>	<p>32-mavzu. Yo'l tonnelliari axborot tizimi ITT tarkibiy qismi sifatida</p> <p>Yo'l tonnelliari axborot tizimi ITT tarkibiy qismi sifatida. Tonnellarning texnik tizimlari.</p>	<p>33-mavzu. Texnologik bo'g'indardagi axborotlarni to'plash, qayta ishlash va taqsimlash jarayonlari</p>				
<p>Funktional arxitekturaning asosiy qismilari. Transport tizimi. Yoritish tizimi. Ventilyatsiya tizimi. Texnika xavfsizligi qurilmalar. Aloqa vositalari. Boshqarish ierarxiyasini boseqichlari.</p>	<p>34-mavzu. ITTda kommunikatsion infratuzilmasi</p> <p>ITTda kommunikatsion infratuzilmasi. ITTlarni tadbiq etishda kommunikatsiyalarning roli. Transport tizimida qo'llaniladigan telematik ilovalar. Telekommunikacion tarmoqlar arxitektegurasi.</p>	<p>35-mavzu. Tarmoqlar topologiyasi</p> <p>Telekommunikatsiya tarmoqlarining asosiy sinflanishi. Stasionar xizmatlar. Mobil xizmatlar. Radiouzatsiyash xizmati. Optik-tolali, keng polosali virtual tarmoqlar.</p>	<p>36-mavzu. Intellektual transport vositalarini yaratishda jahon tajribasi</p> <p>Advanced Safety Vehicle (ASV) Nissan - Innovation xavsizsiz avtomobil. Vehicle-to-vehicle (V2V) - avtomobilhararo axborot almashish tizimi. Yangi texnologiyalar afzalligining amaliy namunalari. Avtomobillarda qo'llaniladigan turli ogohlantirish tizimlari. Avtomobilarning joylashuvini sun'iy yo'dosh tizimlari yordamida aniqlash.</p>	<p>37-mavzu. Intellektual transport vositalarining ichki va tashki tizimlari</p> <p>Intellektual transport vositalarning ichki tizimlari. Transport vositali bardoshiliigini oshiruvchi tizim. ABS - antiblokirovka tizimi, ESP (electronic stability control) - bardoshiliikni oshiruvchi tizim, Brake assist - tezkor tormozlanganda ko'mak beruvchi tizim, ASS (adaptive cruise control) - adaptiv knuz nazorati, FCW (forward collision warning) - to'qasuvlardan ogohlantiruvchi tizim, LDW (lane departure warning) - harakathanish chizigidan chiqish tizimi, BSD (blind spotdetection) - ko'rinnmas hududi aniqlash tizimi. Intellectronal transport vositalarning tashqi tizimlari. Uyali aloqa vositalardan foydalanimib yo'lovchilar xavfsizligini oshirish tizimi. Transport holati haqidagi axborot SOS signalni.</p>	<p>III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va taysiylar</p> <p>Amaliy mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular taysiya etiladi:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intellektual transport tizimi. 2. Transport oqimlarining intensivligini o'lcash 3. Transport oqimi ma'lumotlarini tahsil qilish 4. Transport tizimida qo'llaniladigan asosiy rivojlanayotgan texnologiyalar 5. Raqamli platforma texnologiyalari 6. Yetkazib berishlar janrijarini boshqarish uchun axborot texnologiyalari 7. Yetkazib berishlar janrijarini boshqarish masalalarini hal qilish 8. Yetkazib berishlar janrijarini integralashgan holda boshqarish 9. Yetkazib beruvchilarining javobgarligi asosida zahiralarini to'ldirish strategiyalari 10. Shahar va mintaqalar ITT zamonyaviy rivojlanish darajasi. 11. ITT tashkil topishi va rivojlanishida jahon tajribasi. 12. Yo'l-transport hodisalarini tezkor qayd etish vositalari 13. Transport oqimlarini boshqarish zamonaviy tizimlarining afzalliklari. 14. Yo'l harakati xavfsizligini oshirishda zamonaqiy intellektual tizimlar. 15. Yo'ning harakatanish qismi, transport oqimi holati va chitmolni mayjud bo'igan noxush hodisalar monitoringi 16. Tashish jarayonlarini tashkil etish 17. Oqliq punktlari va avtomagistrallarda yo'l harakatini tashkil etish intellektual tizimlari. 18. Aholi punktlari va avtomagistrallarda yo'l harakatini tashkil etish intellektual tizimlari. 19. Yo'ning qatnov qismi ustida belgilarning joylashuvni 20. Transport oqimlarini boshqarishning intellektual tizimlari 21. Transport axborotlarni uzatish 		

22. Transport vositalari turargohlarini tashkil etishda ITT bo'limmalarini	19. Transport oqimlarini intellektual tizimlari yordamida boshqarish.
23. Avioturargohlardan foydalanişhda to'lovlarini amalga oshirish tizimi	20. Yo'l tonnellarida ITT yordamida transport harakatini tashkil etish.
24. Yo'l holati nazoratini ta'minlashda ITT bo'limmalarini	
25. ITT doirasida axborot tizimlari integratsiyasi.	
26. Svetoforlarni boshqarishning integralashgan tizimi	
27. Haydovchilarni axborot bilan ta'minlash	
28. Yo'l tonnellarini axborot tizimi ITT tarkibiy qismi sifatida	
29. Texnologik bo'gimlardagi axborotharni to'plash, qayta ishlash va taqsimlash jarayonlarini	
30. ITT da kommunikatsiyon infruzilmasi	
31. Tarmoqlar topologiyasi	
32. Intellektual transport vositalarini yaratishda jahon tajribasi	
33. Intellektual transport vositalarining ichki va tashki tizimlari	
34. Transport oqimlarini intellektual tizimlari yordamida boshqarish.	
35. Yo'l harakati qoidalari va belgilangan harakat tezligi oshirilganda ogohlantiruvchi qurilmalar.	
36. Avtomobil transporti turargohlarini tashkil etishda ITT bo'limmalarini.	
37. Yo'l tonnellarida ITT yordamida transport harakatini tashkil etish.	
38. Transport oqimlarining parametrlarini o'chash uchun maxsus asboblar.	
Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalarini bilan jhozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'kazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.	
Laboratoriya ishlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar	O'qav rejada laboratoriya ishlarini bajarish kuzda tutilmagan.
IV. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar	
IV. Mustaqil ishlari tashkil etishning shakli va mazmuni	
Mustaqil ishlaring turli shakllari mayjud bo'lib, unda talaba o'qituvchi rahbarligida fan bo'yicha yangi bilimlarni, o'quv va ko'nikmlarni o'zlashtirish, ijodiy faoliyatni amalga oshira oladi.	
Ushbu shakllarga qo'yidagillar kiradi:	
-targatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;	
-maxsus adabiyotlar bo'yicha fan bo'limlari yoki mavzularini ustida ishlash;	
-talabalarning o'quv-ilmiy tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fan bo'limlari va mavzularini chuoqr o'rganish;	
-masofaviy ta'lif;	
-faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalilanigan o'quv mashg'ulotlari;	
-o'quv qo'llannmalari yordamida fan mavzularini o'rganish.	
Mustaqil ta'lif uchun tavsya etiladigan mavzular:	
1. Logistikada zamonaivy axborot texnologiyalarining o'mi.	
2. Zamonaivy telematika tizimlari. Transport vositalari navigatsiyasi.	
3. Avioturargohlarda telematika vositalarini qo'llash.	
4. Avtomagistrallarda xavfsizlikni ta'minlovchi tizimlar.	
5. Axborot oqimlarini qayta ishlash va boshqarish.	
6. Transport vositalari ishini avtomatik nazorat qilish.	
7. Avtotransportda navigatsiya tizimi. Ma'lumotlarni shifrlash usullari.	
8. Shahar yo'lovich transportida elektron to'lov tizimi.	
9. Aqlii bekattlar. Yo'lovichilarni axborot ta'minotining o'mi.	
10. Logistik tizimlarda axborot tiziminining infrastrukturasi.	
11. Boshqaruv funksiyalari asoslari. Logistik axborot tizimining infrastrukturasi.	
12. Sun'iy yo'lodosh navigatsiyasi loyiylar.	
Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsya etiladi.	

IV. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar	V. Ta'lif natijalari / Kasbiy kompotensiyalari
IV. Mustaqil ishlari tashkil etishning shakli va mazmuni	Talaba bilishi kerak:
Mustaqil ishlaring turli shakllari mayjud bo'lib, unda talaba o'qituvchi rahbarligida fan bo'yicha yangi bilimlarni, o'quv va ko'nikmlarni o'zlashtirish, ijodiy faoliyatni amalga oshira oladi.	<ul style="list-style-type: none"> Transport faoliyatini tizimli aspektlari, transport tizimlarida ko'satiladigan xizmatlarning sifatini bahoish usullari, transport faoliyatiga tizimli yondashuv asosida moddiy oqimlarini boshqarish usullari haqida <i>tasawwur va bilinga ega bo'dishi</i>; Transport tizimi faoliyatini tizimli darajada yoritish, transport texnologik jarayonlar va tizimlar asosiy elementlari namoyon etish. Tashish hajmlari va transport asosiy elementlarni namoyon qilish, usullaridan foydalanan transport-tehnologik sxemalarini modellashirish, transport tizimini mustahkamligini baholash bo'yicha <i>ko'nikmlarga ega bo'vishti</i>;
Ushbu shakllarga qo'yidagillar kiradi:	<ul style="list-style-type: none"> transport jarayonlari va tizimlarini tizimli tadoqot qilish usullari to'g'risida yuk va yo'lovichilarni tashishini tashkil etishda transport jarayonlari va tizimlarini nazariyasidan foydalaniш tamoyillari to'g'risida, transport korxonasiда ishlab chiqarish jarayonini tashkil etishda tizimli yondashuv to'g'risida aniq <i>malakaga ega bo'lish</i>.
VI. Ta'lif texnologiyalari va metodlari:	
4	<ul style="list-style-type: none"> Mavzular; Interfaol keys-stadilar; Amaliy mashg'ulotlar (mantiqiy fikrash, tezkor savol javoblar); Guruhlarda ishlash;